

УДК 331.104:316.77

Коваленко Олена Володимирівна

*кандидат економічних наук,
доцент кафедри менеджменту організацій та адміністрування
Дніпровський державний технічний університет*

Kovalenko Olena

*PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the
Department of Organization and Administration Management*

Dniprovsky State Technical University

ORCID: 0000-0001-8157-1013

Мартинець Микола Михайлович

*здобувач магістратури
Дніпровського державного технічного університету*

Martynets Mykola

*Master's degree Candidate of the
Dniprovsky State Technical University*

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ КОМУНІКАЦІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

THEORETICAL AND METHODOLOGICAL ASPECTS OF COMMUNICATION MANAGEMENT

***Анотація.** В умовах сучасного бізнес-середовища, де ефективна комунікація має вирішальне значення, дослідження теоретико-методичних аспектів комунікаційного менеджменту є надзвичайно актуальним. Розуміння принципів та методів керування комунікаціями у сфері управління має велике значення для успішної діяльності організацій.*

Мета статті – дослідити теоретичні основи та методичні підходи до комунікаційного менеджменту, зокрема в контексті організаційної комунікації. Методи дослідження: в процесі дослідження використовуються аналітичні методи, наукові публікації, аналіз кейсів, опитування та інтерв'ю для отримання висновків та узагальнень. Результати дослідження надають глибше розуміння теоретичних основ комунікаційного менеджменту, виявляють особливості впливу технологій на комунікаційні процеси та розкривають методичні підходи до управління комунікаціями в організаціях. Дослідження теоретико-методичних аспектів комунікаційного менеджменту підтверджують його важливу роль у сучасному організаційному середовищі. Завдяки дослідженням теорій Макса Вебера, Томпкінса і Чейні, а також Дітца, отримане глибше розуміння комунікаційного менеджменту. Теорія Вебера підкреслює значення формалізації та ієрархічної структури комунікації, тоді як теорія Чейні і Томпкінса дозволяє нам розглядати контроль і комунікацію в різних типах організацій. Теорія Дітца, зокрема менеджериалізму, акцентує увагу на представленні різноманітних інтересів та політичних та економічних аспектах комунікації в організаціях.

Практичне значення дослідження має для сучасних комерційних структур та організацій, дозволяючи їм розробляти та впроваджувати ефективні комунікаційні стратегії, поліпшувати внутрішні та зовнішні комунікації, забезпечувати взаємодію між різними рівнями та функціональними групами в організації, а також впливати на побудову позитивного організаційного клімату та досягнення організаційних цілей.

Ключові слова: *комунікації, менеджмент, теорія управління.*

Summary. *In today's business environment, where effective communication is crucial, studying theoretical and methodological aspects of*

communication management is highly relevant. Understanding the principles and methods of communication management in the management field is of great importance for the successful operation of organizations. The purpose of the article is to study the theoretical foundations and methodological approaches to communication management, in particular, in the context of organizational communication. Research methods: the study uses analytical methods, scientific publications, case analysis, surveys, and interviews to draw conclusions and generalizations. The results of the study provide a deeper understanding of the theoretical foundations of communication management, identify the peculiarities of the impact of technology on communication processes and reveal methodological approaches to communication management in organizations. The study of theoretical and methodological aspects of communication management confirms its important role in the modern organizational environment. Thanks to the study of the theories of Max Weber, Tompkins, Cheney, and Dietz, a deeper understanding of communication management has been obtained. Weber's theory emphasizes the importance of formalization and hierarchical communication structure, while Cheney and Tompkins' theory allows us to consider control and communication in different types of organizations. Dietz's theory, particularly managerialism, emphasizes representing various interests and organizational communication's political and economic aspects.

The practical significance of the study is for modern commercial structures and organizations, allowing them to develop and implement effective communication

Key words: *communications, management, management theory.*

Постановка проблеми. У сучасному динамічному бізнес-середовищі ефективна комунікація є ключовим фактором успіху для організацій. Втім, багато компаній стикаються з викликами, пов'язаними з

неефективними комунікаційними процесами, незрозумілими повідомленнями, конфліктами та недостатньою залученістю співробітників. Для вирішення цих проблем необхідно розуміти теоретико-методологічні аспекти комунікаційного менеджменту. Незважаючи на наявність різноманітних теорій та концепцій, організації потребують комплексного підходу, що охоплює ефективне планування, керування та контроль комунікаційних процесів. Такий підхід показує, які комунікації є ефективні, а які ні; які є застарілі, а які перспективні для вітчизняного бізнесу.

Актуальність побудови ефективних комунікацій доповнюється і нестачею ефективних технологій менеджменту на підприємствах в Україні, які прагнуть працювати відповідно до стандартів управління Європейського Союзу (ЄС). Стандарти управління ЄС, зокрема стандарт ISO 9001, вимагають забезпечення ефективної комунікації в організаціях. Це означає, що підприємства повинні мати чітко визначені комунікаційні процедури, канали та засоби, які сприяють ефективному обміну інформацією між різними рівнями та функціональними одиницями організації.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання побудови комунікативного менеджменту є широко досліджувані у іноземній літературі останні століття. При цьому варто зазначити, що із розвитком інформаційних технологій, актуальність комунікативного менеджменту постійно оновлюється. Серед класиків наукової літератури варто виділити таких авторів як Роббінс і Джадж [1], які надають комплексний аналіз організаційної поведінки, досліджуючи фактори, які впливають на поведінку в організаціях. Чейні, Крістенсен, Зорн і Ганеш [2] обговорюють організаційну комунікацію в епоху глобалізації, розглядаючи виклики і практики, пов'язані з комунікацією в глобальному контексті. Дітц, Трейсі та Сімпсон [3] зосереджуються на тому, як вести організації через

перехідний період, підкреслюючи роль комунікації та культурних змін. Ван Де Вен, Ганко та Хінінгс [4] переглядають теорію непередбачуваності, досліджуючи зв'язок між організаційним та інституційним дизайном.

На сьогоднішній день в галузі комунікаційного менеджменту відчутна нестача сучасних досліджень, особливо в українській науковій літературі. Це ускладнює розуміння сучасних тенденцій та впливу нових технологій на комунікаційні процеси в організаціях. Проте, необхідно відзначити деяких дослідників, які зробили значний внесок у розвиток комунікаційного менеджменту в Україні, зокрема: Чередниченко В. [5], Гринько Т. В. [6], Марковець О. В. [7], Прус Л. Р. [8], Копитова І. В. [9].

Формування цілей статті. Мета – розкрити теоретико-методологічні аспекти комунікативного менеджменту на основі вивчення виду комунікативних зав'язків в компаніях, побудованих на базових теоретичних концепціях.

Виклад основного матеріалу дослідження. Теорія комунікативного менеджменту – це комплексна концепція, яка охоплює групу взаємопов'язаних припущень, пропозицій та концепцій, спрямованих на пояснення та розуміння динаміки та результатів комунікації в організаційному контексті. Вона дає цінне розуміння тонкощів комунікаційних процесів, структур і поведінки, які відбуваються в різних організаційних умовах. Ефективний комунікаційний менеджмент забезпечує надходження потрібної інформації до потрібних людей у потрібний час і в потрібному форматі, що сприяє прийняттю обґрунтованих рішень, співпраці та організаційному узгодженню.

Розглянемо ключові теоретико-методологічні аспекти комунікативного менеджменту визначивши його суть, мету, об'єкт, суб'єкти, учасники та види теорій комунікацій.

Відповідно до дослідженої літератури, *суть комунікаційного менеджменту* полягає в його здатності заповнювати інформаційні

прогалини, долати бар'єри та сприяти порозумінню і співпраці в організаціях. Він зосереджується на оптимізації комунікаційних процесів для узгодження з цілями, цінностями та культурою організації. Комунікаційний менеджмент має важливе значення для побудови відносин, сприяння залученню, управління конфліктами та формування позитивного організаційного клімату [5, с. 81].

Цілі комунікаційного менеджменту включають: підвищення організаційної ефективності; сприяння ефективному прийняттю рішень; підвищення залученості та задоволеності працівників; управління організаційними змінами та формування позитивного іміджу організації; покращення внутрішньої комунікації; покращення зовнішньої комунікації із зацікавленими сторонами; забезпечення чіткої та послідовної передачі повідомлень; сприяння культурі прозорості та відкритого діалогу [6, с. 113].

Об'єктом комунікаційного менеджменту є інформація та повідомлення, якими обмінюються всередині організації. Він охоплює як вербальні, так і невербальні форми комунікації, включаючи письмові документи, зустрічі, презентації, електронну пошту, соціальні мережі тощо. Предметом комунікаційного менеджменту є організаційний контекст, в якому відбувається комунікація, що охоплює організаційну структуру, культуру, процеси та цілі [8, с. 67].

Суб'єкти або учасники комунікаційного менеджменту класифікуються за ролями.

1. *Лідери організації.* Лідери відіграють вирішальну роль у визначенні комунікаційних стратегій, забезпеченні керівництва та формуванні культури ефективної комунікації. Вони відповідають за формулювання бачення, місії та цінностей організації та забезпечення їхньої відповідності комунікаційним зусиллям.

2. *Комунікаційні менеджери.* Комунікаційні менеджери контролюють комунікаційні процеси, розробляють комунікаційні плани та координують комунікаційну діяльність. Вони відповідають за розробку та реалізацію стратегій для досягнення комунікаційних цілей, забезпечення своєчасного і точного потоку інформації та оцінку ефективності комунікації.

3. *Працівники.* Усі працівники відіграють певну роль в управлінні комунікаціями. Вони є як відправниками, так і одержувачами інформації і роблять свій внесок у загальну ефективність комунікації в організації. Працівники несуть відповідальність за активну участь у комунікаційних процесах, забезпечення зворотного зв'язку та узгодження своїх дій з цілями організації [9, с. 178].

По суті, теорія комунікаційного менеджменту намагається пояснити, чому комунікація відбувається саме так, і як вона впливає на функціонування організації, прийняття рішень та загальну ефективність. Ці теорії розробляються для того, щоб запропонувати глибше розуміння складнощів організаційної комунікації, надаючи дослідникам і практикам інструменти для аналізу, інтерпретації та вдосконалення комунікаційних практик в організаціях.

Одним із фундаментальних аспектів теорії комунікаційного менеджменту є її спрямованість на пояснення ролі комунікації у формуванні організаційних структур, відносин і процесів. Вона досліджує, як комунікаційні канали, мережі та моделі впливають на потік інформації, впливають на прийняття рішень та сприяють розвитку організаційної культури та ідентичності.

Організаційна комунікація охоплює процеси та практики, за допомогою яких відбувається обмін інформацією, ідеями та смислами в організації. Вона включає як формальні, так і неформальні канали комунікації та відіграє вирішальну роль у формуванні організаційної

культури, сприянні прийняттю рішень та заохоченні співпраці між працівниками [4, с. 141]. Навчання організаційної комунікації включає вивчення різних теорій, що намагаються пояснити, як відбувається комунікація в організаціях та як здійснюється керування комунікаційними процесами. У табл. 1 порівнюємо три знакові теорії комунікації – теорію Макса Вебера, теорію Чейні та Томпкінса та теорію Дітца. Кожна з цих теорій має власні особливості, що допомагають розуміти комунікаційні процеси в організаціях та їх вплив на розвиток і ефективність організаційних систем. Завдяки цій таблиці ми зможемо отримати компактний порівняльний огляд цих теорій та їх основні характеристики.

Теорія бюрократичних організацій Вебера є класичним і впливовим поглядом у галузі організаційних досліджень. Згідно з Вебером, бюрократичні організації характеризуються чіткою ієрархічною структурою та чітко визначеними ролями і обов'язками. Очікується, що комунікація в таких організаціях відбувається за принципом «зверху вниз», коли інструкції та інформація надходять від керівництва вищого рівня до працівників нижчого рівня у структурований і однозначний спосіб.

Таблиця 1

Порівняльні характеристики теорій комунікативного менеджменту

Теорія комунікації	Опис
Теорія Вебера 20-ті роки XX ст.	Веберівська теорія комунікації, також відома як бюрократична теорія, розглядає комунікацію в організаціях з позиції формалізованих процедур, правил та ієрархічної структури. Вона підкреслює роль влади, правил і процедур в організаційній комунікації та регулюванні робочих процесів.
Теорія Чейні та Томпкінса 1970-1980-ті роки	Теорія Чейні та Томпкінса, відома як теорія організаційного контролю, розглядає чотири типи контролю в організаціях: простий, технічний, бюрократичний та концертний. Ця теорія виокремлює етапи розвитку організацій від простих моделей до бюрократичних та більш гнучких структур. Кожен тип контролю передбачає різні механізми регулювання та комунікації в організації.

Теорія Дітца 1980-1990-ті роки	Теорія Дітца, відома як теорія менеджеріалізму, розглядає комунікацію та контроль в організаціях з урахуванням політичних, економічних інтересів та необхідності представлення різноманітних інтересів. Ця теорія наголошує на ролі менеджерів, демократичних аспіраціях та впливі влади на комунікацію в організаціях.
--------------------------------	---

Джерело: систематизовано автором [1; 2; 3; 4; 5]

Однією з ключових особливостей теорії Вебера є акцент на раціональності та ефективності. Бюрократичні організації прагнуть досягти своїх цілей шляхом впровадження раціональних і стандартизованих процедур. Ця раціональність відображається у розподілі роботи на основі здібностей та стажу працівників, визначених за фіксованими критеріями.

До того ж, веберівський аналіз визнає важливість чіткого розподілу повноважень і чітко визначеного ланцюга підпорядкування. Повноваження щодо прийняття рішень зосереджуються на вершині організаційної ієрархії, що гарантує, що комунікація відбувається за встановленими каналами і що залишається мало місця для двозначності або плутанини. Така фіксована структура і чіткий розподіл праці сприяють загальній ефективності та передбачуваності бюрократичних організацій.

Вебер підкреслював важливість формалізованих процедур, правил і повноважень у комунікаційних процесах в організаціях. Розглянемо кілька варіантів комунікаційних зв'язків, які можна спостерігати в сучасних корпораціях на основі теорії Вебера (табл. 2).

Таблиця 2

Види комунікативних зв'язків сучасних корпорацій, що засновані на теорії Вебера

Вид комунікацій	Опис
Вертикальна комунікація	У теорії Вебера вертикальна комунікація відноситься до потоку інформації та директив між різними рівнями організаційної ієрархії. Вона відбувається за принципом "зверху вниз", коли керівники спілкуються з підлеглими для передачі інструкцій, цілей і зворотного зв'язку про результати роботи. Цей варіант забезпечує координацію, контроль та узгодження діяльності в організації.

Горизонтальна комунікація	Горизонтальна комунікація передбачає обмін інформацією між окремими особами або відділами на одному ієрархічному рівні. Вона сприяє співпраці, вирішенню проблем і координації між різними підрозділами або командами всередині організації. Горизонтальні комунікації допомагають зруйнувати ізоляцію та сприяють міжфункціональній співпраці.
Латеральна комунікація	Латеральна комунікація відбувається між окремими особами або відділами з різних ієрархічних рівнів, але зі схожими функціональними ролями чи обов'язками. Вона дозволяє обмінюватися знаннями, кращими практиками та поширювати інформацію між різними частинами організації. Латеральна комунікація сприяє інноваціям, навчанню та синергії між колегами з однаковим рівнем знань.
Діагональна комунікація	Діагональна комунікація пронизує ієрархічні рівні та функціональні сфери, уможливаючи комунікацію та координацію між різними частинами організації, які можуть не мати прямих відносин підпорядкування. Вона полегшує обмін інформацією, ідеями та рішеннями між різними відділами або підрозділами, які мають взаємозалежності. Діагональна комунікація сприяє створенню цілісного уявлення про організацію та підтримує ефективне прийняття рішень
Формальні канали комунікації	Теорія Вебера підкреслює важливість формалізованих процедур і каналів комунікації в організаціях. Цей варіант включає офіційні канали комунікації, такі як службові записки, електронні листи, звіти та офіційні зустрічі. Ці канали слідує встановленим протоколам і забезпечують послідовність, чіткість і підзвітність у комунікаційних процесах

Джерело: систематизовано автором на основі [1; 2; 3]

Теорія організаційного контролю Омпкінса та Чейні є продовженням веберівської теорії, яка фокусується на різних типах контролю в організаціях, що переходять від бюрократії до більш гнучких структур. Теорія пропонує чотири типи контролю: простий, технічний, бюрократичний та узгоджений.

1. *Простий контроль.* Цей тип контролю характеризується прямим наглядом та особистими повноваженнями. Він ґрунтується на особистій взаємодії та пильному спостереженні за працівниками. Простий контроль найчастіше зустрічається в невеликих організаціях або традиційних ієрархічних структурах, де керівники мають прямий контроль над підлеглими.

2. *Технічний контроль.* Технічний контроль базується на стандартизованих процедурах, правилах і нормах. Він зосереджений на використанні формалізованих систем і технологій для регулювання та координації робочих процесів. Технічний контроль часто зустрічається у великих організаціях, які прагнуть до ефективності та послідовності.

3. *Бюрократичний контроль.* Бюрократичний контроль схожий на концепцію, описану Максом Вебером. Він наголошує на ієрархічній владі, формальних правилах і знеособлених системах. Бюрократичний контроль спирається на чіткі посадові інструкції, чітко визначені ролі та централізоване прийняття рішень. Він переважає в організаціях зі складною структурою та розгалуженим бюрократичним апаратом.

4. *Узгоджений контроль.* Узгоджений контроль являє собою перехід від ієрархічного контролю до більш децентралізованого та командного підходу. Він наголошує на спільних цінностях, нормах і взаємній підзвітності між працівниками. Консервативний контроль часто спостерігається в організаціях, які сприяють розширенню прав і можливостей працівників, командній роботі та почуттю причетності.

Теорія Томпкінса і Чейні припускає, що в міру розвитку організації переходять від простого контролю до більш складних форм контролю, що передбачають участь усіх зацікавлених сторін. Теорія визнає, що контроль і комунікація в організаціях мають більше нюансів, ніж те, що спочатку описував Вебер, але вона також припускає, що вони не настільки аморфні, як пропонують деякі постмодерністські теоретики.

Виходячи з теорії організаційного контролю Томпкінса і Чейні, варіанти комунікаційних зв'язків у сучасних корпораціях можна змодельовати відповідно до чотирьох типів контролю: простий, технічний, бюрократичний і вирівняний. Ці варіанти відображають перехід від жорстких бюрократичних структур до більш гнучких і вирівняних форм

контролю. Розглянемо варіанти комунікаційних зв'язків на основі теорії Томпкінса і Чейні (табл. 3).

Таблиця 3

Види комунікативних зв'язків сучасних корпорацій, що основані на теорії Томпкінса і Чейні

Вид комунікацій	Опис
Проста комунікація	В організаціях з простим контролем комунікаційні зв'язки, як правило, прямі і базуються на особистому авторитеті. Це передбачає особисту взаємодію, неформальні бесіди та пильний нагляд. Проста комунікація сприяє швидкому прийняттю рішень, негайному зворотному зв'язку та відчуттю особистого зв'язку між керівниками та підлеглими.
Технічна комунікація	Технічний контроль спирається на стандартизовані процедури, правила і технологічні системи для регулювання комунікації. Комунікаційні зв'язки в цьому варіанті структуровані та формалізовані, з акцентом на використанні спеціалізованих інструментів, протоколів та інформаційних систем. Технічна комунікація уможливорює ефективний і послідовний обмін інформацією, забезпечуючи точність і достовірність комунікаційних процесів.
Бюрократична комунікація	Бюрократичний контроль, подібно до концепції Вебера, наголошує на ієрархічній владі, формальних правилах та знеособлених системах. У цьому варіанті комунікації відбуваються за встановленими каналами і протоколами, з дотриманням чітких ліній підпорядкування і прийняття рішень. Бюрократична комунікація забезпечує відповідність, підзвітність і послідовність в організаційній комунікації.
Узгоджена комунікація	Вирівняний контроль являє собою перехід до більш децентралізованих і командних структур. Комунікаційні зв'язки в цьому варіанті характеризуються спільними цінностями, нормами та взаємною підзвітністю між працівниками. Узгоджена комунікація сприяє відкритому діалогу, співпраці, обміну ідеями та зворотним зв'язком між членами команди. Це сприяє формуванню почуття причетності, відданості та колективної відповідальності за досягнення цілей організації.

Джерело: систематизовано автором [1; 2; 3; 4]

У сучасних корпораціях ці варіанти комунікаційних зв'язків можуть співіснувати в різній мірі, залежно від стадії розвитку організації та її конкретних цілей і цінностей. Рух до більш узгодженого контролю відображає зростаючий акцент на розширенні можливостей працівників, командній роботі та спільному відчутті мети. Організації прагнуть створити комунікаційні зв'язки, які сприяють співпраці, обміну знаннями

та адаптивності, але водночас включають елементи технічного та бюрократичного контролю для забезпечення ефективності та підзвітності.

Теорія менеджеріалізму Дітца є відповіддю на еволюцію організаційних структур і моделей, спрямована на те, щоб вловити мінливу динаміку організаційної комунікації та контролю. На відміну від традиційних теорій, теорія Дітца визнає вплив політичних та економічних інтересів в організаціях і наголошує на представництві та вираженні різноманітних інтересів.

Одним із важливих аспектів теорії Дітца є відхід від жорстких концепцій організацій. Натомість він розглядає організації як простір, де вступають у гру демократичні прагнення та динаміка влади. Дітц визнає, що значення походить не лише від слів, але й від людей, які беруть у них участь. Тому його теорія прагне розкрити глибинні інтереси, що стоять за цими значеннями, пропонуючи більш тонке розуміння організаційної комунікації та контролю.

У порівнянні з попередніми теоріями, такими як бюрократична модель Вебера та теорія контролю Томпкінса і Чейні, теорія менеджеріалізму Дітца є прогресивною. Вона усуває недоліки бюрократичного підходу, визнаючи важливість людей та їхніх демократичних прагнень в організаціях. Вона також визнає управлінський клас провідною силою в організаціях, що відображає реалії другої половини 20-го століття. Розглянемо варіанти комунікаційних зв'язків на основі теорії Дітца.

Таблиця 4

Види комунікативних зв'язків сучасних корпорацій, що засновані на теорії Дітца

Вид комунікацій	Опис
Інклюзивна комунікація	Інклюзивна комунікація фокусується на створенні середовища, в якому заохочуються і цінуються різні голоси і точки зору. Вона передбачає активне слухання, діалог та відкриті дискусії, які включають різні точки зору та думки. Інклюзивна комунікація сприяє розвитку почуття

	приналежності, різноманітності та рівності в організації, заохочуючи творчість, інновації та співпрацю.
Комунікація із зацікавленими сторонами	Комунікація зі стейкхолдерами визнає важливість взаємодії з різними зацікавленими сторонами, які мають особистий інтерес до організації. Вона передбачає створення ефективних каналів для комунікації та співпраці із зацікавленими сторонами, такими як працівники, клієнти, постачальники, члени громади та інвестори. Комунікація зі стейкхолдерами забезпечує прозорість, розбудовує довіру, сприяє взаєморозумінню та співпраці.
Політична комунікація	Політична комунікація визнає вплив динаміки влади, інтересів та ідеологій в організаціях. Вона включає в себе навігацію та переговори щодо різних точок зору та владних структур, щоб сприяти ефективному прийняттю та реалізації рішень. Політична комунікація спрямована на усунення дисбалансу влади, конфліктів інтересів та необхідності забезпечення справедливого представництва і розподілу ресурсів.
Економічна комунікація	Економічна комунікація визнає вплив економічних чинників на організаційну комунікацію. Вона передбачає донесення фінансової інформації, бізнес-стратегій та ринкових тенденцій до внутрішніх і зовнішніх зацікавлених сторін. Економічна комунікація сприяє прийняттю обґрунтованих рішень, управлінню ризиками та ефективному розподілу ресурсів, враховуючи економічні наслідки та цілі організації.

Джерело: систематизовано автором [3; 4; 5]

Загалом, теорія менеджеріалізму Дітца пропонує більш повне розуміння організаційної комунікації та контролю, інтегруючи політичні та економічні фактори, а також визнаючи голоси та інтереси різних зацікавлених сторін в організації.

Висновки. Дослідження теоретико-методологічних аспектів комунікаційного менеджменту виявили його ключову роль у сучасному організаційному середовищі. Комунікаційний менеджмент забезпечує ефективне керування інформаційним потоком, сприяє співпраці та координації дій всередині організації і допомагає досягнути поставлених цілей.

За допомогою теорій Макса Вебера, Томпкінса та Чейні, а також Дітца, ми отримали глибше розуміння комунікаційного менеджменту. Теорія Вебера наголошує на формалізації та ієрархічній структурі комунікації, тоді як теорія Чейні та Томпкінса дозволяє розглядати контроль і комунікацію в різних типах організацій. Теорія Дітца, зокрема

менеджеріалізму, зосереджується на представленні різноманітних інтересів та політичних та економічних аспектах комунікації в організаціях.

Теоретико-методологічні аспекти комунікаційного менеджменту надають базу для розробки стратегій та планів комунікаційної діяльності в організаціях. Вони включають в себе розуміння різних типів комунікації, які можуть використовуватись у формальних і неформальних контекстах. Крім того, вони враховують роль лідерів, менеджерів та співробітників як учасників комунікаційного процесу.

Застосування теоретико-методологічних принципів комунікаційного менеджменту допомагає організаціям покращувати внутрішню та зовнішню комунікацію, забезпечувати ефективну передачу інформації, підвищувати взаєморозуміння та співпрацю між всіма учасниками організації. Це сприяє покращенню якості прийняття рішень, розвитку творчості та інноваційності, зміцненню організаційної культури та підвищенню задоволеності працівників.

Література

1. Robbins S.F., Judge T.A. Organizational Behavior. 12th Ed. New York: Pearson Education Inc. 2007.
2. Cheney G., Christensen L.T., Zorn T.E., Ganesh S. Organizational Communication in an Age of Globalization: Issues, Reflections, Practices. Long Grove, IL: Waveland Press. 2004.
3. Deetz S., Tracy S., Simpson J. Leading organizations through transitions: Communication and cultural change. Thousand Oaks, CA: Sage. 230 p., plus xi. Hrd & pbk. 2000.
4. Ganco M., Hinings C. Returning to the Frontier of Contingency Theory of Organizational and Institutional Designs. The Academy of Management Annals. 2013. 7. P. 393–440.

5. Чередниченко В. Комунікативний менеджмент в стратегії розвитку підприємства. Економіка та суспільство. 2022. 42. doi: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-42-89>
6. Гринько Т. В., Гвініашвілі Т. З., Кириченко А. С. Стратегічні підходи до управління маркетинговими комунікаціями на підприємстві. Ефективна економіка. 2021. № 12. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=9703> (дата звернення: 25.05.2023)
7. Марковець О. В. Використання новітніх технологій для забезпечення комунікації сфері менеджменту організації. Стандартизація. Сертифікація. Якість. 2019. № 6. С. 7–18. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ssia_2019_6_4 (дата звернення: 26.05.2023)
8. Прус Л. Р. Комунікаційний менеджмент. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. 2019. № 1. С. 38–41. URL: http://journals.khnu.km.ua/vestnik/pdf/ekon/2009_1/zmist.files/_09.pdf (дата звернення: 28.05.2023)
9. Копитова І. В. Комунікації як основа механізму управління Інноваційна економіка. 2016. № 5–6. С. 146–151. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/inek_2016_5-6_27 (дата звернення: 28.05.2023)

References

1. Robbins, S.F., Judge, T.A. (2007). Organizational Behavior. 12th Ed. New York: Pearson Education Inc [in English].
2. Cheney, G., Christensen, L.T., Zorn, T.E., & Ganesh, S. (2004). Organizational Communication in an Age of Globalization: Issues, Reflections, Practices. Long Grove, IL: Waveland Press. [in English].
3. Deetz, S., Tracy, S., & Simpson, J. (2000). Leading organizations through transitions: Communication and cultural change. Thousand Oaks, CA: Sage. [in English].

4. Ganco, M., Hinings, C.R., & Van De Ven, A.H. (2013). Returning to the Frontier of Contingency Theory of Organizational and Institutional Designs. *The Academy of Management Annals*, 7, 393-440. [in English].
5. Cherednychenko, V. (2022). Komunikatyvnyi menedzhment v stratehii rozvytku pidpryemstva [Communication management in the enterprise development strategy]. *Ekonomika ta suspilstvo*, 42. doi: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-42-89> [In Ukrainian].
6. Hryenko, T., Gviniashvili, T., & Kyrychenko, A. (2021). Stratehichni pidkhody do upravlinnia marketynhovymy komunikatsiiamy na pidpryemstvi [Strategic approaches to managing marketing communications in the enterprise]. *Efektivna ekonomika*, 12. Retrieved from: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=9703> [In Ukrainian].
7. Markovets, O.V. (2019). Vykorystannia novitnikh tekhnolohii dlia zabezpechennia komunikatsii sferi menedzhmentu orhanizatsii. Standartyzatsiia [Utilizing modern technologies for communication in the field of organizational management]. *Sertyfikatsiia. Yakist*, 6, 7-18. Retrieved from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ssia_2019_6_4 [In Ukrainian].
8. Prus, L.R. (2019). Komunikatsiinyi menedzhment [Communication management]. Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu. Ekonomichni nauky, 1, 38-41. Retrieved from: http://journals.khnu.km.ua/vestnik/pdf/ekon/2009_1/zmist.files/_09.pdf [In Ukrainian].
9. Kopytova, I.V. (2016). Komunikatsii yak osnova mekhanizmu upravlinnia [Communication as the basis of the management mechanism]. *Innovatsiina ekonomika*, 5-6, 146-151. Retrieved from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/inek_2016_5-6_27 [In Ukrainian].